

סא"ל (במיל") נדב ויסמן – ראיון מצולם

עורכי הראיון: רס"ן מיכאל רבר, קמ"ש אבישג טל וקמ"ש לירן שצ'וקין (התביעה הצבאית)

ביום 17 בפברואר 2022 נערך ראיון מצולם עם סא"ל (במיל") נדב ויסמן.

להלן עיקרי הדברים אשר עלו בראיון.

רקע אישי ומסלול שירותו הצבאי של סא"ל (במיל") ויסמן

סא"ל (במיל") נדב ויסמן התגייס לפרקליטות הצבאית בשנת 1992. את קורס הקמ"שים (מחזור ז') עבר לצידו של אלוף שרון אפק, לימים הפרקליט הצבאי הראשי. הייתה זו תקופת האינתיפאדה הראשונה, בה הייעוד המרכזי של רבים ממסיימי קורס הקמ"שים דאז היה לשמש כתובעים צבאיים. ויסמן סיים את הקורס בהצטיינות, ושובץ כעוזר התצ"ר של אל"ם מנחם פינקלשטיין (כתוארו ודרגתו אז). באותה העת, היה קבוע גיל מינימום (23) לצורך קבלת הסמכה לעריכת דין, ומכיוון שהיה בן 21 התמחה במשך שנתיים וחצי.

ויסמן שימש כעוזר התצ"ר במשך 4 שנים. באותו הזמן התרחשה פרשת צאלים ב' (הרחבה על הפרשה ניתן למצוא [בקצמר](#) שנכתב בנושא במסגרת מיזם שבעים שנות משפט צבאי של הפרקליטות הצבאית). בעקבות הפרשה, הוקם צוות ייעודי בתצ"ר לטיפול באירוע בראשות פינקלשטיין והפצ"ר דאז אילן שיף, שהעניק את סמכויותיו זמנית לסגנו, על מנת שיוכל להתרכז בפרשה זו בלבד.

לאחר שסיים את תפקידו בתצ"ר, עבר סא"ל (במיל") ויסמן לתפקיד תובע פיקודי בתביעה בפיקוד מרכז. ויסמן מספר, כי שנתיים אלה כתובע פיקודי היו אינטנסיבי, והוא מתאר תקופה זו כבעלת העשייה הרבה ביותר בקריירה שלו.

בשנת 1998 השתחרר סא"ל (במיל") ויסמן משירותו הצבאי והחל לעבוד כעורך דין במגזר הפרטי. לאחר השחרור, המשיך לשרת במילואים, ובמהלך שירות זה טיפל במספר תיקים משמעותיים.

פרשיות מרכזיות בהן טיפל סא"ל (במיל") ויסמן

התיק המשמעותי הראשון בו טיפל סא"ל (במיל") ויסמן הוא **תיק נסיבות מותו של סמל אליחי טובים ז"ל**, חניך בקורס מכ"ם, שנפל לבאר ליד נבטים בשנת 1992 (פרשת סא"ל ליאור שלו). ויסמן נזכר שזהו התיק הראשון בו ערך חקירה נגדית. ויסמן מצוין, כי המטרה העיקרית בתיקי תאונות אימונים, היא הנחלת נורמות התנהגות ראויות בקרב גורמי הצבא. כך, נבחנה בתיקים אלו השאלה מהן החובות המוטלות על הקצין המתכנן ומאשר אימון, ובתוך כך אופיין לראשונה מבחינה משפטית המונח "נקודת תורפה בטיחותית" ("נת"ב").

התיק המשמעותי השני בו טיפל ויסמן, היה **אסון ההתחשמלות** (הרחבה על הפרשה ניתן למצוא [בקצמר](#) שנכתב בנושא במסגרת מיזם שבעים שנות משפט צבאי של הפרקליטות הצבאית). במקרה זה, סמל ערן חודדה ז"ל וסמל אביקים הופמן ז"ל, שניהם מחטיבת גולני, התחשמלו למוות ליד מוצב בלבנון בהיותם על נגמ"ש, בעקבות מגע קו מתח בגופם. התנהל

משפט ארוך בו הנאשם הבכיר היה אל"ם יצחק (ג'רי) גרשון, מח"ט הגזרה (כדרגתו ותפקידו דאז). נאשמים נוספים היו המג"ד משה (צ'יקו) תמיר, והמ"פ אופק בוכריס. ניהול התיק בזירת לבנון דרש כניסה לשטח וניתוח סיטואציה תשתיתית במדינה אחרת. נשאלה השאלה האם ניתן וצריך היה לטפל בקו חשמל בארץ זרה כפי שהיו מטפלים בקו חשמל בשטח ישראל, והאם ניתן היה לטפל בו?

לקראת סיום תפקידו בתצ"ריה, טיפל סא"ל (במיל") ויסמן בתיק משמעותי נוסף: בקשה לקיום משפט חוזר של **מרדכי (מוטקה) קידר** (הרחבה על הפרשה ניתן למצוא [בִּקְצָרְמֵר](#) שנכתב בנושא במסגרת מיזם שבעים שנות משפט צבאי של הפרקליטות הצבאית). קידר היה סוכן ישראלי, שבמהלך פעילותו בחו"ל, בשנת 1957, ביצע רצח. בשנת 1996 הוא הגיש בקשה למשפט חוזר. ויסמן מספר שהיה מדובר בתיק מרתק, שעסק בעבודת הסוכן בחו"ל. המשפט התבסס על חומרי חקירה ברמת סיווג גבוהה שהוחזקו בכספת. ההרשעה נשענה על ראיות נסיבתיות. לאחר שבע שנות דיון נדחתה בקשתו של קידר למשפט חוזר. נקבע שוב שאכן הוא הרוצח, ושהרשעתו הייתה כדיון. בבקשה דן נשיא בית המשפט המחוזי בתל-אביב דאז, השופט אורי גורן. בקשת רשות ערעור שהוגשה על החלטתו נדחתה.

בתפקידו כתובע פיקודי, אחד מהתיקים המרכזיים בהם טיפל ויסמן היה **פרשיית נועם פרידמן**: חייל נח"ל שפתח באש בכיכר גרוס בחברון, כשנתיים לאחר הטבח במערת המכפלה. לאחר שירה בנשקו לכל עבר ולמרבה המזל לא פגע באיש, איבד החייל שליטה ונהדף לאחור. קצין נח"ל צעיר בשם [אבי בוסקילה](#) קפץ עליו ועצר בעדו. בדיעבד, נמצא שפרידמן לא היה אחראי למעשיו מחמת מחלת נפש. בעת הטיפול בתיק זה, ויסמן היה תובע פיקודי כבן 25. לדבריו התיק ריכז עניין ציבורי רב עקב מקום המעשה והקרבה בזמן לטבח במערת המכפלה. חלק מההנחיות לטיפול בתיק ניתנו ע"י פרקליטת המדינה במישרין.

במהלך שירותו במילואים, עסק בתיקי תאונות אימונים נוספות. אחת מהן היא התאונה בה נהרג הלוחם המנוח **רס"ל (במיל") אסף וקסמן** (הרחבה על הפרשה ניתן למצוא [בִּקְצָרְמֵר](#) שנכתב בנושא במסגרת מיזם שבעים שנות משפט צבאי של הפרקליטות הצבאית). אסף ז"ל נהרג במהלך אימון נגמ"ש, לאחר שתיק התרגיל לא כלל את כל הוראות הבטיחות המחייבות, ובפרט את ההוראה המחייבת חגירת חגורות בטיחות ע"י נהגי נגמ"ש. בתיק זה נקבע שנורמות הבטיחות חלות על מפקדים בשירות מילואים, באותו אופן שבו הן חלות על מפקדים בשירות סדיר. לאחר מותו של אסף ז"ל, הוריו החתימו את ספריו בחותמת מיוחדת, וחילקו את חלקם כאות הוקרה. ויסמן קיבל מהם את האוטוביוגרפיה של שופט בית המשפט העליון המנוח חיים כהן ("מבוא אישי").

מימין לשמאל: תא"ל (במיל") אבי לוי, סא"ל (במיל") נדב ויסמן, סא"ל (במיל") דוד שבי (שנת 1994)

הווי היחידה והשינויים והתמורות שחלו בפרקליטות הצבאית

סא"ל (במיל") ויסמן מספר, כי מטה התובע הצבאי הראשי (התצ"ריה) היה בעבר גוף קטן, ששכן בקומת הגג של הבניין הישן של הפרקליטות הצבאית במבנה שנמצא במתחם המסחרי "שרונה" של ימינו. התצ"ריה חלקה את הקומה יחד עם ענף הארגון וכוח האדם של הפרקליטות הצבאית (אוכ"א), והורכבה אז מארבעה חדרים: חדר התצ"ר, חדר סגן התצ"ר, חדר הפקידות וחדר עוזרי התצ"ר. ויסמן מציין, כי התצ"ריה של אותם ימים הורכבה מאנשי מפתח היום, ביניהם אלוף (במיל") דורון פיילס - לימים נשיא יחידת בתי הדין הצבאיים, ואלוף (במיל") ד"ר אביחי מנדלבלט - לימים היועץ המשפטי לממשלה. מנחם פינקלשטיין, התצ"ר דאז, נהג לקיים ישיבות סיכום שבוע ביום שישי, ובהן סיפר בדיחות והגיגים. לדבריו, הישיבות תמיד התחילו עם דברי הקצין הצעיר, כדי שלא יושפע מדברי הבכירים. היחידה דאז טיפלה בסוגיות משמעותיות רבות, ונעזרה באנשי מילואים רבים שסייעו לה.

לדברי ויסמן, שנת 1992 הייתה שנה קשה בכל הנוגע לתאונות אימונים. כל תיקי תאונות האימונים הגיעו לטיפול התצ"ריה. בכל תיק כזה נדרש היה ללמוד את העובדות באופן מעמיק ביותר, להבין מה הנורמה הנכונה ובסופו של דבר, כשהדבר התחייב, להגיש כתבי אישום כנגד אנשי צבא טובים ואיכותיים. לכן, המשפטים שנוהלו היו מורכבים ולרוב התנהלו בבית הדין הצבאי המיוחד, כך שמבחינתו של ויסמן ארבע שנות ההתמחות והשירות בתצ"ריה היו מאתגרות ומספקות, והעניקו לו תחושה של עשייה ושותפות בסוגיות מהותיות.

לדבריו ויסמן, השינויים שנערכו בפרקליטות לאחר עזיבתו את הפרקליטות הצבאית הפכו את המקום לאטרקטיבי אף יותר: האחד - ייסוד תפקיד עוזר הפצ"ר (הראשונה למלא תפקיד זה הייתה האלוף יפעת תומר-ירושלמי, כיום הפצ"רית); השני - מיסוד האפשרות שגם תובעים

ותיקים (סגני פרקליטים ואף פרקליטים) יופיעו באולמות המשפט ולא ימשיכו במסלול פיקודי בלבד, בשונה מבעבר.

ויסמן מציין שכעו"ד אזרחי המורגל לעבוד לבד, הוא ראה ולמד להעריך את מערכת הפרקליטות הצבאית בכל עוצמתה: הן ברמה צוותית והן ברמה סגלית. הוא מתאר את הפרקליטות הצבאית כארגון שמנוהל בסטנדרטים הגבוהים ביותר ומציין שתמיד הרגיש שניתנים לו הגיבוי והתמיכה המלאים בהיותו תובע צבאי, לצד אפשרות להפעלת שיקול-דעת מקצועי עצמאי. בתקופת שירותו ביחידה, תקופה בה היו לא מעט פיגועים והתרחש גם רצח רבין – זכורה לו במיוחד הלכידות החברתית והדאגה ההדדית בין הקצינים ביחידה.

מסר לקציני הפרקליטות הצבאית בהווה

ויסמן מתאר את הפרקליטות הצבאית כגוף ייחודי ומתאר את חוויית השירות כמגבשת במיוחד. בתקופתו, הייתה ביחידה אווירה של עשייה ותחושה של עצמאות. תחושה זו ליוותה אותו מיום גיוסו לפרקליטות הצבאית ועד לשחרורו מהשירות הסדיר. גם כיום, בעת שהוא משרת במילואים ביחידה, תחושתו דומה. לדבריו, כשהגיע לעבוד במגזר הפרטי, הוא הגיע עם די ניסיון לתפקידו, אותו רכש בפרקליטות הצבאית. ויסמן סבור שמי שבחר לקשור גורלו עם הפרקליטות הצבאית ולשרת בשורותיה כקצין בחר בחירה נכונה, בהשתייכות לגוף משמעותי וכי הוא מאפשר לעצמו לתרום ולהיתרם. הפרקליטות הצבאית היא בית ובית ספר טוב, "משרד עורכי-דין" ברמה גבוהה. הקצין בפרקליטות הצבאית עושה טוב לעצמו, לצבא ולחברה בעשייה מורגשת ומשמעותית.

צוות המראיינים וסא"ל (במיל") ויסמן בעת ביצוע הראיון

אנו מודים לסא"ל (במיל") נדב ויסמן על הזמן שהקדיש לנו, ועל תובנותיו מאירות העיניים שהוסיפו לידיעותינו על ההיסטוריה של היחידה.